N°. 39. 1855.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f. 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 14 FEBRUARIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Ingevolge magtiging, door den Koning verleend bij kabinets-rescript van 13 Februarij 1855, n°. 66, wordt het volgende stuk openbaar gemaakt.

Aan den Koning!

Na de onlangs hier te lande aangebragte stukken over de Japansche aangelegenheden ter voorloopige kennisneming aan Uwe Majesteit te hebben aangeboden, stel ik mij thans voor, Hoogstderzelve bij deze een aaneengeschakeld verslag deswege te geven. De Japansche regering heeft een eersten stap gedaan op den weg tot verzachting van haar stelsel van afsluiting, en onder den genomen maatregel is ook Nederland begrepen. Die omstandigheid maakt het mij tot eene aangename taak, om de volhardende en onbaatzuchtige pogingen in het licht te stellen, welke de Nederlandsche Regering tot bereiking van dat oogmerk heeft aangewend, en in een omstandig verhaal te treden van de verrigtingen, die meer onmiddellijk tot de verkregen uitkomst hebben geleid.

De brief, in 1844 door wijlen Zijne Majesteit Koning Willem II aan den Keizer van Japan gerigt, is het uitgangspunt geweest en de grondslag gebleven onzer staatkunde in dezen. Die brief verwees tot de openstelling van China ten gevolge van den aldaar gevoerden oorlog. Hij waarschuwde tegen de gevaren, aan het strenge stelsel van afzondering verbonden, bij de uitbreiding der scheepvaart in de Japansche wateren, het verdwijnen der afstanden door de stoomkracht, en de algemeene ontwikkeling van handel en nijverheid in Europa. Hij beval vriendschappelijke en handelsbetrekkingen aan als de beste middelen, om botsingen te voorkomen. Hij gaf eindelijk, uit erkentenis voor de toelating der Nederlanders tot den handel te Nagasaki sedert meer dan twee eeuwen, den belangloozen raad, om de wetten tegen de vreemdelingen te verzachten, met aanbod, om een afgezant tot het geven van nadere inlichtingen te zenden, als de Keizer dit mogt begeeren. De brief, vergezeld van geschenken des Konings, werd naar Japan overgebragt door het oorlogsfregat *Palembang*.

Het antwoord, in 1845 daarop gegeven, getuigde van den indruk, dien het Koninklijk woord had gemaakt, doch behelsde in heusche woorden de beslissende verklaring, dat de voorouderlijke wetten in Japan geene uitbreiding gedoogden van het verkeer met vreemde volken. Dat antwoord was geschreven, uit naam des Keizers, door den Japanschen Staats- of Regeringsraad en gerigt aan de Rijksgrooten van Nederland, met verzoek, om den inhoud ter kennis te brengen van den Koning. Wederkeerige geschenken des Keizers volgden, en de inlichting werd gegeven, dat een regtstreeksch schrijven van dezen strijdig zou zijn geweest met de Japansche instellingen.

Ten gevolge van die uitkomst meende de Nederlandsche Regering voor 's hands eene expectative staatkunde ten aanzien van Japan te moeten aannemen, doch met vasthouding der beginselen, in den brief des Konings vervat. Aan onze opperhoofden op Decima werd uitdrukkelijk voorgeschreven, om die beginselen onveranderlijk in acht te nemen en voor te staan, en zich stipt te onthouden van alle handelingen, die onze belangeloosheid konden krenken of zelfs maar in verdenking brengen.

Die staatkunde van afwachting, raadgeving en aansporing, gevoegd bij het zorgvuldig aankweeken eener vriendschappelijke verhouding tot het Japansch Gouvernement, bleef kennelijk niet zonder invloed op zijne gedragslijn tegenover vreemdelingen. Aan schipbreukelingen toch werd bijstand en verzorging verleend, en door zachtheid en beleefde vormen wilde men blijkbaar stootende aanrakingen ontwijken bij het toenemend bezoek van vreemde schepen. Ook onzerzijds aarzelden wij niet het mogelijke te doen, om onvriendelijke aanrakingen van dien aard te verhoeden. In 1846 ontving men hier te lande een verzoek der Japansche regering, om openbaarheid te geven aan een aldaar uitgevaardigd edict, inhoudende, dat Japansche schipbreukelingen alleen met Nederlandsche of Chinesche schepen naar hun vaderland teruggevoerd mogen worden, en dat de wetten des rijks, even als zij den Japanners het doen van eigendunkelijke opnemingen hunner kusten en eilanden verbieden, ook aan zoodanige opnamen door vreemden in den weg staan. Men voorzag dat het doen van zulk eene mededeeling ons in verdenking zou kunnen brengen van steun te willen verleenen aan het stelsel van afzondering, in Japan bestaande. Maar dat Rijk bezat voor alsnog geen ander middel voor het overbrengen van zoodanige mededeeling, en de terughouding er van kon noodlottige botsingen veroorzaken. De verlangde kennisgeving werd dus door de Nederlandsche Regering aan verschillende zeemogendheden gedaan, even als eene nadere van soortgelijken aard in 1851.

De geruchten nopens de uitrusting eener expeditie naar Japan door de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bleken intusschen meer en meer gegrond te wezen. Zij naderde hare verwezenlijking en was bestemd tot het doen eener poging, om de opheffing te verwerven van het stelsel eener onvoorwaardelijke afsluiting. De Nederlandsche Regering achtte het oogenblik gekomen, om hare vroegere pogingen tot hetzelfde einde te hervatten en andermaal regstreeksche stappen daartoe te doen. De Amerikaansche ontwerpen boden gereede aanleiding, om het Japansch bestuur tot betere inzigten te brengen nopens zijne wezenlijke belangen. Krachtens de kabinets-rescripten van 22 Maart en 9 April 1852 L. A[5] en N[6] ontving het Indisch bestuur van wege Uwe Majesteit de vereischte bevelen, en werd de Amerikaansche regering ingelicht nopens de strekking des briefs van wijlen Zijne Majesteit Willem II.

Gevolg gevende aan die bevelen schreef de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, onder dagteekening van 25 Junij 1852, een brief aan den gouverneur van Nagasaki, strekkende, dat de Japansche regering een vertrouwd en aanzienlijk persoon zou aanwijzen, ten einde met het nieuw aangesteld opperhoofd in nadere besprekingen en onderhandelingen te treden over de door dezen aan te wijzen middelen, om Japan te behoeden voor de gevaren, die het bedreigden. Aan het slot van zijn schrijven gewaagde de landvoogd van de mogelijkheid, dat wij tot de verlating van Japan zouden kunnen genoodzaakt worden, wanneer vijandelijke botsingen het gevolg werden der volharding in de uitsluiting van vreemde natien. Het benoemd opperhoofd, mr. J. H. Donker Curtius, werd belast met de overbrenging van dien brief en voorzien van de magtiging, om op de grondslagen van een hem verstrekt concept-tractaat te onderhandelen. Ik heb de eer, dat ontwerp van tractaat met de daarbij behoorende Nota van toelichting bij deze nogmaals kopijelijk onder de oogen van Uwe Majesteit te brengen. Het wees, met inachtneming der Japansche begrippen en instellingen, den weg aan tot bereiking van het oogmerk. De brief van den Gouverneur-Generaal en het ontworpen tractaat moesten overigens den heer Donker Curtius bepaaldelijk tot rigtsnoer strekken, wanneer hij in de Japansch-Amerikaansche aangelegenheden mogt worden geraadpleegd.

Deze maatregelen waren naauwlijks genomen, toen de zaakgelastigde der Vereenigde Staten alhier, bij brief van 2 Julij 1852, van wege zijne regering aanzoek deed, om de officiele medewerking van het Nederlandsche opperhoofd op Decima te verleenen tot bevordering der oogmerken van het geheel vriendschappelijk bezoek, dat aan de Japansche eilanden door een eskader onder den commodore Perry zou worden gebragt, onder verklaring, dat het doel dier zending was, om pogingen aan te wenden, ten einde eenige verzachting te weeg te brengen in het stelsel van uitsluitende staatkunde, tot nu toe door de Japansche regering volgehouden. Die medewerking op vreedzamen weg, geheel in overeenstemming met de door Nederland gevolgde staatkunde en de jongste van wege Uwe Majesteit gegeven voorschriften, werd onmiddellijk toegezegd en aan het Indisch Bestuur opgedragen. De instructien in dien zin voor het opperhoofd zijn door den Gouverneur-Generaal spoedshalve en om opzien in Japan te vermijden door de zending van een afzonderlijk vaartuig, toevertrouwd geworden aan den commodore Perry zelven, ten einde ze te kunnen overhandigen, als de verlangde diensten werden ingeroepen. Aan de Amerikaansche regering is, naar aanleiding van het gedane aanzoek, volledige mededeeling gedaan van de in 1844/45 met Japan gehouden briefwisseling.

De nieuwe stappen, door den heer Donker Curtius in voldoening aan de bevelen der Nederlandsche Regering gedaan, mogten aanvankelijk weinig ingang vinden. De brief van den Gouverneur-Generaal werd wel is waar aangenomen, maar het Japansche gouvernement bleef zich volstandig onthouden, om de verzochte aanwijzing te doen van een persoon van aanzien en vertrouwen voor nadere besprekingen en onderhandelingen. Het gaf evenwel blijken, op meerdere inlichtingen prijs te stellen. De heer Donker Curtius besloot dus eindelijk te regt om de zaak niet aan den vorm op te offeren. Hij vatte mitsdien de verschillende punten van het ontwerp-tractaat met de noodige toelichtingen te zamen in een brief, dien hij onder dagteekening van 2 November 1852 aan den gouverneur van Nagasaki schreef. Hij stelde daarbij die beginselen voor als aannemelijk in het belang van Japan, als ook om in den geest daarvan te handelen ten aanzien van de te voorziene aanzoeken der Vereenigde Staten, eindigende met de woorden: » Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden verwacht, dat de vrede van het Japansche Rijk kan bewaard » blijven, indien door de regering van Japan op het verzoek van den President » der Vereenigde Staten van Noord-Amerika aldus worde geantwoord." Maar ook deze mededeeling had voor 's hands geen ander gevolg dan herhaalde navragen en verzochte ophelderingen die intusschen er van getuigden, dat de brief het onderwerp uitmaakte van ernstige overwegingen.

Onder die omstandigheden ankerde in de maand Julij 1853 het Amerikaansch eskader onder commodore Perry in de baai van Jedo. Het verscheen niet voor Nagasaki, en het opperhoofd op Decima had dus daarmede geene gemeenschap. Kort daarna wierp een Russisch smaldeel onder den admiraal Pontiatine, op den 22sten Augustus het anker in de baai van Nagasaki. Onze factorij voorzag het van de gewenschte versche provisien gedurende een vrij langdurig verblijf. De admiraal was overbrenger van twee brieven van den Russischen rijks-kanselier, één voor den gouverneur van Nagasaki, en de ander voor den Japanschen rijksraad. Beide werden aangenomen en de laatste in eene plegtige receptie overhandigd. Velerlei bemoeijenis vloeide voor het opperhoofd voort uit de gestadige aanzoeken der Japansche autoriteiten om hulpbetoon en voorlichting ten behoeve hunner aanraking met deze eskaders.

Maar vertrouwen en erkentelijkheid jegens hem waren er de vruchten van. Overigens had het gezigt van zoo vele zeil- en stoomschepen van verschillende natien klaarblijkelijk op de Japanners en hunne regering een diepen indruk gemaakt. De opgewekte belangstelling in het zeewezen bleek uit de vele en telkens vermeerderde inlichtingen, die van den heer Donker Curtius werden gevraagd en bijzonder de stoomschepen betroffen, waarop de aandacht speciaal was gevestigd.

Op het einde der maand Augustus werd het overlijden bekend van den Keizer van Japan. Die gebeurtenis gaf aanleiding, dat de tusschenkomst van het opperhoofd werd ingeroepen, ten einde door zijne regering het gouvernement der Vereenigde Staten te doen uitnoodigen, om de tegen het volgende voorjaar bepaalde terugkomst van het eskader onder commodore Perry uit te stellen. Deze had een brief van den President der Vereenigde Staten overgebragt, doch het antwoord kon, om den rouw wegens het overlijden des Keizers en de vele werkzaamheden en plegtigheden bij den troonsovergang, niet gereed wezen tegen den tijd van zijn terugkeer. De heer Donker Curtius verklaarde zich bereid tot mededeeling van dat verzoek aan de Nederlandsche Regering, zoomede gelijktijdig aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, om het zoo mogelijk regtstreeks aan den commodore Perry te doen toekomen. Hij opperde daarbij echter den twijfel, of dat berigt wel tijdig genoeg zijne bestemming zou kunnen bereiken, en of zelfs dan nog die vlootvoogd zijne terugkomst zou kunnen uitstellen, zonder daartoe het bevel van zijne eigene regering te hebben ontvangen.

Het overlijden des Keizers belette evenwel niet, dat het opperhoofd niet lang daarna van de zijde der Japansche regering een afdoend blijk van belangstelling ontving aangaande zijnen brief dd. 2 November 1852. Hij werd namelijk uitgenoodigd tot het houden van conferentien met een daartoe door de gouverneurs van Nagasaki benoemden keizerlijken commissaris voor de buitenlandsche zaken. Men besprak in herhaalde zamenkomsten het onderwerp van den brief uitvoerig, zoo van de staatkundige, als van de staathuishoudkundige zijde. De heer Donker Curtius verwees daarbij op nieuw en met aandrang tot den brief van wijlen Zijne Majesteit Koning Willem II. Hij haalde China aan als hebbende de uitsluiting van vreemdelingen, behalve de opengestelde havens, niet opgeheven. Hij putte zich uit, om met gematigdheid en met aanhaling van voorbeelden eene wijziging van het bestaande stelsel aan te bevelen. Het antwoord was altijd, dat de Japansche wet geen handelsverkeer met vreemde natien gedoogt en onveranderbaar is. Dat intusschen die zamensprekingen gewenschte indrukken hadden achtergelaten, bewijst de merkwaardige officiele mededeeling van den gouverneur van Nagasaki, na afloop der voormelde conferentien op den 9den November 1853, aan het opperhoofd gedaan, en luidende: » De
» Gouverneur betuigt zijnen dank voor uwe medegedeelde meening, die
» gij, na menigmaal in het gouvernementshuis genoodigd te zijn, ge-
» noegzaam voorgedragen hebt, en als ook voor de moeite, die gij van
» daag nemen zult. Hetgeen reeds door hem medegedeeld is omtrent
» het niet kunnen schenden of veranderen van onze wet, en het niet
» kunnen toestaan van handelsbetrekkingen met vreemde landen, zult
» gij wel begrepen hebben. Dan al wat gij verklaard hebt over de berg-
» plaatsen van steenkolen en de behoefte aan provisien en schuilplaats
» in geval van storm voor vreemde natien, schijnt niet onaannemelijk.
» Daarom zou de gouverneur van voornemen zijn, om deze zaken spoe-
» dig te behandelen; maar door vele werkzaamheden betreffende de troons-
» opvolging kan het beraadslagen over de gemelde zaken niet plaats
» vinden; terwijl het niet toereikende zal zijn, indien de gouverneur
» deze zaken alleen schriftelijk behandelt. Dus meent hij, dat hij zulks
» bij zijne terugkomst, aan het hof te Jedo in den toekomenden herfst
» aan de Hooge Regering in persoon ter kennis moet brengen."

Zoodanig was de staat van zaken volgens de berigten van Decima dd. 15 November 1853, die in Februarij 1854 hier te lande van het Indisch Bestuur werden ontvangen. De Gouverneur-Generaal had ook voldaan aan het verzoek der Japansche regering, door den commodore Perry bij brief van haar verlangen tot uitstel te onderrigten.

De Nederlandsche Regering putte uit die berigten de overtuiging, dat op den ingeslagen weg behoorde te worden voortgegaan. Het Indisch Bestuur werd mitsdien, in voldoening aan het kabinets-rescript van 20 Maart 1854 litt. P. 4, van wege Uwe Majesteit in dien zin aangeschreven. Daarbij voegde men de aanbeveling: om de sluiting van het tractaat niet uit het oog te verliezen, en inmiddels eensdeels te zorgen dat vreemde natien geene voorregten verkregen waarvan Nederland zou blijven uitgesloten, en anderdeels in het belang van Japan te blijven aandringen op verzachting van het stelsel van afsluiting en bewaking ten aanzien van vreemdelingen. De uitzending van een electro-magnetischen telegraaph had plaats, om uit naam van Uwe Majesteit aan den Keizer van Japan te worden aangeboden. Met het oog eindelijk op de mogelijkheid van aanstaande belangrijke voorvallen in het Japansche Rijk, ontving de Gouverneur Generaal, krachtens het kabinetsrescript van 17 April 1854, lit. M6, den last om, behalve het gewone in de maand Junij vertrekkende handelsvaartuig, een oorlogs-stoomschip naar Japan te zenden, ten einde ten spoedigste berigten te kunnen bekomen van gewigtige gebeurtenissen aldaar, en tot steun en verheffing te dienen van het opperhoofd, wien de beschikking over dezen bodem zou worden gegeven. Het Indisch Bestuur bestemde voor die dienst Uwer Majesteits stoomschip *Soembing*, gekommandeerd door den kapitein-luitenant-ter-zee G. Fabius. De instructien voor het opperhoofd werden met het handelsschip afgezonden. De *Soembing* vertrok den 25sten Julij 1854 naar Japan, aan boord hebbende den electro-magnetischen telegraaf, en is op den 15den November daaraanvolgende ter reede van Batavia teruggekeerd. De Gouverneur-Generaal heeft onmiddellijk den kommandant langs den overlandweg herwaarts gezonden en met de overbrenging der depêches betreffende de Japansche aangelegenheden belast, ten einde het Opperbestuur volkomen te kunnen inlichten voor de verder te nemen beschikkingen. De door den heer Fabius aangebragte stukken zijn die, welke ik in den aanhef van mijn tegenwoordig rapport heb vermeld. Zij leveren de stof op voor de voltooijing van het overzigt dat met de gesteldheid der zaken in Japan op 15 November 1853 hierboven was afgebroken.

Het Russisch eskader verliet de haven van Nagasaki op den 23sten November 1853, doch keerde aldaar in de eerste dagen van 1854 terug. Herhaalde zamenkomsten van den admiraal Pontiatine met de Japansche autoriteiten grepen alstoen plaats. Na andermaal van den 5den Februarij tot den 20sten April afwezend te zijn geweest, stak de admiraal op den 26sten April met zijn smaldeel wederom in zee, zonder later te zijn wedergekeerd, doch niet zonder den heer Donker Curtius schriftelijk voor zijne bewezene diensten te hebben bedankt. Tot de sluiting van een tractaat met den admiraal Pontiatine moet het evenwel nog niet zijn gekomen. Ook de Amerikaansche vloot was in Februarij 1854 weder in de baai van Jedo binnengeloopen. De onderhandelingen door den commodore Perry aangeknoopt, leidden tot de sluiting op den 31sten Maart 1854 van eene overeenkomst tusschen de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en het Japansche rijk. Een afschrift van die overeenkomst heb ik de eer, hierbij over te leggen.

Voortdurende raadpleging door, en bezoeken van Japansche hoofdambtenaren en grooten getuigden inmiddels van aansluiting en welwillendheid jegens den heer Donker Curtius en van ingenomenheid met de schei- en natuurkundige proefnemingen van dr. van den Broek, den geneesheer op Decima. Deze was er onder andere in geslaagd, om een electro-magnetischen telegraaf in het klein daar te stellen, waarvan de werking de verbazing der Japannes had opgewekt. Hij vervaardigde mede later van hout het model van een stoomwerktuig in doorsnede, dat alle belangstelling tot zich trok. Onmiskenbaar ook was de toenadering van den Japanschen kant in het nemen van maatregelen tot bevordering der kennis van de Nederlandsche taal onder de tolken. De adsistenten onzer factorij werkten gewillig daartoe mede, door gedurende den afgeloopen winter aan onderscheidene jonge tolken onderrigt te geven in het Nederduitsch en hunne opstellen in onze taal te verbeteren.

De aankomst van het handelsschip op den 29sten Julij 1854 stelde het opperhoofd in bezit der instructien van het Indisch Bestuur, verstrekt overeenkomstig de laatstelijk van wege Uwe Majesteit gedane aanschrijvingen. Op den volgenden dag deed de heer Donker Curtius de hem voorgeschreven openingen bij brief aan den Gouverneur van Nagasaki, en kondigde daarbij tevens de aanstaande komst der *Soembing* aan. De brief is onmiddellijk naar Jedo opgezonden geworden, en de gevorderde regeling voor de ontvangst en het verblijf van dat stoomschip had naar wensch plaats. De *Soembing* arriveerde op den 21sten Augustus, en stoomde op den volgenden dag, met staatsievlaggen versierd, naar binnen. De electro-magnetische telegraaf had, niet zonder merkelijk beschadigd te zijn, zijne bestemming bereikt. Gelukkig, dat de herstelling onder het deskundig toezigt van dr. van den Broek uitvoerlijk werd bevonden. Intusschen gaf het opperhoofd, bij missive van 24 Augustus, officieel aan den gouverneur van Nagasaki kennis van de aankomst van dat geschenk.

De *Soembing* was ter goeder ure verschenen, om bevrediging te schenken aan de hooge belangstelling der Japanners in het zee- en stoomwezen. Naar aanleiding van het al dadelijk door den gouverneur van Nagasaki daartoe gedaan verzoek, verklaarde zich dan ook de kommandant bereid, om aan Japansche officieren, ambtenaren, werktuigkundigen, soldaten, ambachtslieden en zeevarenden, tijdens het verblijf der *Soembing*, inlichtingen en onderrigt te doen geven ten aanzien van den scheepsbouw, het stoomwezen, het besturen van Europesche schepen, de smederij, de draaibank, het exerceren met geweer, geschut en zeilen enz. Dat onderrigt begon reeds op den 26sten Augustus en is sedert bijna dagelijks, deels aan den wal, deels aan boord, gegeven aan een groot en steeds klimmend aantal van tot dat einde aangewezen personen. De kommandant, het état-major, de onder-officieren en het meerendeel der equipage hebben zich daarmede onvermoeid onledig gehouden. Het was geen gemakkelijke arbeid, om door middel van tolken over dergelijke onderwerpen te handelen; maar de leergierigheid en bevattelijkheid der Japanners verdienden den meesten lof. Zij waren reeds spoedig vertrouwd met alle onze scheepstermen, zoomede die van de artillerie, en de benamingen der verschillende deelen van het stoomwerktuig. Eindelijk kwam nog op den 18den October daarenboven eene door de Hooge Regering te Jedo afgevaardigde commissie van vijf heeren aan, om de *Soembing* te bezigtigen en van den kommandant ophelderingen en onderrigting te vragen nopens scheepsbouw- en werktuigkunde. De heer Fabius wijdde zich daaraan dagelijks met bereidvaardigheid.

Gedurende het aanwezen van de *Soembing* liet een Engelsch smaldeel, onder den admiraal Stirling, op den 7den September het anker vallen in de baai van Nagasaki, waar het tot den 20sten October verbleef. Die vlootvoogd hield eenige conferentien met den Gouverneur en schijnt eene overeenkomst te hebben aangegaan, waarbij ook voor de Engelsche vlag een paar Japansche havens zijn toegankelijk gemaakt. Op verlangen van den admiraal werd ook het Britsche smaldeel door de zorg onzer factorij van de benoodigde versche provisien voorzien. Hij betuigde daarvoor bij zijn vertrek schriftelijk zijne erkentelijkheid aan het opperhoofd, na reeds te voren evenens zijnen dank te hebben doen overbrengen aan den kommandant van de *Soembing* voor de hem, bij het passeren van dien bodem, gegeven eerbewijzen, die met de meeste hoffelijkheid van de Britsche zijde waren beantwoord geworden. Ook commodore Perry moet omstreeks de maand Junij 1854 met zijn eskader Simoda hebben aangedaan en aldaar eenige schikkingen hebben getroffen, voortvloeijende uit het door hem gesloten tractaat.

In voldoening aan uit Jedo ingekomen bevelen, ontving het opperhoofd op den 19den September de schriftelijke kennisgeving, dat het geschenk door den Keizer zou worden aangenomen, en dat het antwoord op den brief van 30 Julij zou worden overgebragt en medegedeeld door den nieuw benoemden gouverneur van Nagasaki. Toen deze op den 15den October was aangekomen, werd de plegtige receptie tot dat einde vastgesteld op den 23sten daaraanvolgende. In die gereede aanneming van Uwer Majesteits geschenk en het geopend uitzigt, om eerlang tot eene gewenschte regeling te komen, was de vriendschappelijke toeneiging tot Nederland niet te miskennen. Trouwens het bijzonder standpunt van den heer Donker Curtius had zich meer en meer gekenmerkt door ondubbelzinnige blijken van vertrouwen en hoogachting. De menigvuldige bezoeken van zeer aanzienlijke Japansche ambtenaren en grooten, de telkens herhaalde zamensprekingen met den gouverneur van Nagasaki, het raadplegen in gewigtige aangelegenheden, het gedurig inroepen van welwillendheid en hulpbetoon, dat alles leverde daarvan het overtuigendst bewijs. Niet minder viel den kapitein-luitenant Fabius de meeste onderscheiding en erkentelijkheid ten deel voor zijne ijverige en dienstvaardige bemoeijingen, zoo ter zake van het onderrigt aan de Japanners, als wegens het geven van velerlei schriftelijke inlichtingen op vragen der Japansche autoriteiten nopens het zeewezen.

Ook de talrijke bezoeken van hooggeplaatste personen op de *Soembing* hebben de gunstigste indrukken jegens Nederland achtergelaten. Het zal niet onbelangrijk zijn, hier eenige bijzonderheden dienaangaande te vermelden, welke uit het aangegeven oogpunt allezins de aandacht verdienen. Ik ontleen die bij voorkeur aan het rapport van den kommandant van dien bodem.

Zijne Hoogheid de landsheer van Tsikuzen, neef des Keizers, had den

wensch geuit om op den 2den October een bezoek te brengen aan boord van de *Soembing*. 's Morgens ten 9 ure pavoiseerde het geheele schip, de Japansche vlag werd naast de Nederlandsche geheschen, en alles gereed gemaakt om den vorst te ontvangen. Reeds ten 10 ure bevond zich een groot aantal Japansche ambtenaren aan boord, en een uur later kwamen de agent en een secretaris van den vorst, om beschikkingen voor Zijne Hoogheid in den kajuit te maken. Kort daarna kreeg men eene Japansche bark langs zijde, die als brug moest dienen, ten einde zonder bezwaar op het schip over te komen. De Vorst verscheen ten 12 ure en werd aan boord ontvangen met de in het recueil van zeeorders enz. voorgeschreven eerbewijzen voor vorstelijke personen, met die uitzonderingen, dat de kommandant geen saluut liet doen, als door de Japansche gebruiken verboden, en Zijne Hoogheid niet op het dek maar in de kajuit afwachtte. Het gevolg van den Vorst bestond uit ongeveer 150 personen. Na weinige oogenblikken in de kajuit vertoefd te hebben, gaf Zijne Hoogheid het verlangen te kennen, om eenige exercitien te zien en het geheele schip rond te gaan. Onmiddellijk werd alarm gehouden met al wat daarbij behoort, als entering, afweling enz., waarna algemeene excercitie met het handgeweer volgde. Dit een en ander, zoowel als het geheele schip, dat tot in de kleinste bijzonderheden voor het gevecht was in gereedheid gemaakt, wekte de hoogste belangstelling en bewondering van den Vorst op. De *Soembing* voorts tot in de minste bergplaatsen bezigtigd hebbende, keerde hij met een gedeelte van zijn gevolg naar de kajuit terug, waar ververschingen, benevens een gebruikelijk geschenk, werden aangeboden. Zijne Hoogheid bleef zich vervolgens nog 3 uren lang met den kommandant aldaar onderhouden, over de meest uiteenloopende onderwerpen, zoo als den tegenwoordigen Europeschen oorlog, de belangen van Japan, den handel, en vooral buitenlandschen en vrijen handel, het mijnwezen, geschut- en ijzer-gieterijen, fortificatien, stoomwerktuigkunde, stoom- en bijzondere oorlogsschepen, onderwijs, scholen enz. Ten slotte vroeg de Vorst een glas champagne en ledigde dit met de verklaring, dat de op de *Soembing* doorgebragte uren de belangrijkste van zijn geheele leven waren; dat hij nog nimmer een oorlogsschip bezocht, doch het nu geziene zijne grootste verwachting overtroffen had; terwijl hij eindelijk zijne dankbaarheid betuigde, vooral ook voor het gegeven wordende onderrigt, waardoor het verblijf van de *Soembing* te meer op hoogen prijs gesteld werd en niet ligt uit het geheugen der Japanners zou gewischt worden. Onder het paraderen der bemanning in het want en op de ra's en een driewerf herhaald gejoel, keerde Zijne Hoogheid ten 5 ure naar Nagasaki terug.

Op den 17den October bezocht Zijne Hoogheid de landsheer van Fisen de *Soembing*. Op gelijke wijze ontvangen, bezigtigde hij mede het geheele schip, behalve de kruidkamer, waar de kommandant hem niet wilde toestaan, om met zijne sabel gewapend binnen te treden; terwijl hij die niet verlangde af te leggen. Na afloop der exercitien, onderhield de Vorst zich nog gedurende 4 uren in de kajuit met den kommandant over verschillende onderwerpen, en sprak daarbij met bijzondere belangstelling over stoomwezen, marine, artillerie en scheepsbouw. Zijne Hoogheid verliet ten 5 ure de *Soembing*, erkentelijk voor de genoten ontvangst en opgetogen over hetgeen hij gezien had, terwijl hij voorts zijn leedwezen betuigde over het spoedig vertrek van dien bodem, dat hij in het belang van Japan hoogelijk betreurde.

Weinige dagen later werd nogmaals een merkwaardig bezoek gebragt. Zijne Excellentie de gouverneur van Nagasaki, zijn pas aangekomen opvolger, en een keizerlijk commissaris verschenen met een gevolg van minstens 200 personen, waaronder de vijf uit Jedo afgevaardigde heeren en vergezeld van den heer Donker Curtius, des morgens ten 9 ure aan boord van de *Soembing*. Het geheele schip was met vlaggen versierd, en de Japansche naast de Nederlandsche geheschen. Den voormiddag besteedde men aan exercitien en de bezigtiging van het schip; terwijl de namiddag werd gewijd aan een pleiziertogtje tot in zee. Er was tot dusver geen voorbeeld, dat zoo hoog geplaatste Japannezen zich aldus aan vreedelingen hadden toevertrouwd, en die onderscheiding verwekte blijkbaar de verbazing hunner volgelingen.

Na den afloop der manoeuvres had de kommandant een belangrijk gesprek met de beide gouverneurs. Zij noemden den op de *Soembing* doorgebragten dag hoogst gewigtig, betuigden hunnen bijzonderen dank voor de aan de Japanners gegeven lessen, en spraken den wensch uit, van den heer Fabius spoedig in het belang van Japan terug te zien. De nog fungerende gouverneur verzocht dezen ten slotte uitdrukkelijk, en in tegenwoordigheid van den heer Donker Curtius, om aan de Hooge Regering in Nederlandsch Indie en in Nederland kenbaar te maken, dat hij voor het opperhoofd de grootste hoogachting gevoeld en de Japansche regering het meeste vertrouwen in hem stelt, ten gevolge van de veelvuldige en belangelooze diensten, door hem aan Japan bewezen. Het hooge gezelschap vertrok, voldaan en erkentelijk, des avonds ten 7 ure, van de *Soembing*.

Onder zoovele blijken van welgezindheid aan de zijde der Japansche grooten en autoriteiten was de dag gekomen, voor de beraamde plegtigheid aangewezen. Het opperhoofd begaf zich in staatsie met den kommandant van de *Soembing*, vergezeld door het état-major van dien bodem, naar het gouvernementshuis. Voor hen uit trokken de dragers der factorij met de kisten waarin het geschenk van Uwe Majesteit was afgepakt, benevens de op een toonbord geplaatste doos, bevattende de bij den telegraaf behoorende beschrijving en teekeningen door dr. van den Broek vervaardigd. Op het gouvernementshuis hadden vier achtereenvolgende receptien plaats. De eerste maal traden alle gezamenlijk binnen, ontvangen wordende door de beide gouverneurs en een keizerlijk commissaris met hun gevolg; terwijl slechts de gebruikelijke pligtplegingen werden gewisseld. Bij de tweede intrede, alleen van het opperhoofd en den kommandant, bood de eerste met eene korte aanspraak den telegraaf aan, beantwoord wordende door den aftredenden gouverneur. De derde en vierde binnenkomst strekte tot de afzonderlijke aanbieding der geschenken van wege den Keizer, eerstens voor de overbrenging naar Japan van den electro-magnetischen telegraaf, en ten andere voor het aan de Japanners in de verschillende vakken van het zeewezen gegeven onderrigt. Daaronder bevond zich een geschenk van 2 sabels aan den kommandant van de *Soembing*, hetgeen eene zeer bijzondere onderscheiding in Japan daarstelt. Tevens bragt men voorloopig ter kennis van het opperhoofd, dat een voor Uwe Majesteit bestemd contra-geschenk van den Keizer niet tijdig genoeg kon aankomen, om thans reeds te worden verzonden, dat later ook aan den heer Donker Curtius een geschenk zou worden vereerd, en dat de beide sabels voor den kommandant nader ter bezorging zouden worden afgeleverd, als wordende die nog van Jedo verwacht. Het opperhoofd, de kommandant en het état-major namen vervolgens deel aan een hun aangeboden Japansch diner, na afloop waarvan de gezamenlijke officieren huiswaarts keerden. De beide gouverneurs en een keizerlijk commissaris ontvingen alstoen het opperhoofd alleen in hun kabinet, en overhandigden hem in eene opzettelijk daarvoor vervaardigde doos de officiele mededeeling, strekkende in antwoord op zijn schrijven van den 30sten Julij te voren.

Dit voor Nederland belangrijke stuk behelsde de verklaring, dat ten aanzien van het handelsverkeer de Nederlanders onderscheiden zijn van de andere volken en dus meest vertrouwd door de Japansche regering; dat het de natuurlijke bedoeling dier regering is, om ieder voorregt, hetwelk aan andere natien mogt worden toegekend, ook aan Nederland te verzekeren; dat mitsdien al dadelijk ook aan de Nederlanders de vergunning wordt gegeven, om de beide havens van Simoda en Hakodade te bezoeken, even als — en op volkomen gelijken voet met — de Vereenigde Staten, ten einde brandhout, water, eetwaren en het verder aan boord benoodigde te verkrijgen of beschadigde schepen te repareren, doch dat het drijven van handel voortdurend beperkt blijft tot de haven van Nagasaki.

Na de ontvangst dezer mededeeling werd de *Soembing* tot vertrek gereed gemaakt, om de depêches van het opperhoofd naar Batavia over te brengen. Eene commissie kwam op den dag voor de afreis, uit naam der beide gouverneurs, den kommandant vaarwel zeggen, onder herhaalde dankbetuiging voor de belangrijke diensten aan Japan bewezen, en met de verklaring, dat de belanglooze en nuttige zending van een van Uwer Majesteits oorlogsschepen hoog werd gewaardeerd als een blijk van ware vriendschap. Op hoog verzoek liet de kommandant ook de Japansche leerlingen, ten getale van nagenoeg 200, bij zich toe tot afscheid en betuiging van erkentelijkheid. De *Soembing* verliet de haven van Nagasaki op den 26sten October, nadat nog in den morgen van dien dag eene commissie van wege de gouverneurs aan boord was verschenen, om verzekering te geven van hunne beste wenschen voor eene gelukkige reis.

Ik ben aan het einde van mijn verslag gekomen, doch vermeen dit niet te mogen besluiten zonder in korte trekken de slotsom daarvan zamen te vatten.

Nederland heeft zijne roeping begrepen, toen het, op grond van den loop der wereldgebeurtenissen, het initiatief nam, om in het algemeen belang eene verzachting te bewerken van het stelsel van uitsluiting, dat ten aanzien van vreemde volken in Japan bestond. De brief van wijlen Zijne Majesteit Willem II getuigt daarvan onwedersprekelijk.

De Vereenigde Staten van Noord-Amerika hebben bij tractaat de openstelling verworven voor hunne vlag, van twee havens in het Japansche rijk, en eene andere mogendheid schijnt in gelijken zin te zijn geslaagd. Ik misken bij die uitkomst evenmin den indruk en drang, door magtige vloten uitgeoefend, als den invloed van dat gelijktijdig en ernstig streven van verschillende natien. Maar ik wensch ook erkend te zien het aandeel daarin van Nederland op den weg van raadgeving en overreding. Die vloten toch verwezenlijkten de voorspellingen van Uwer Majesteits Koninklijken Vader en moesten dus gereeder ingang verschaffen aan zijnen belangloozen raad. Het ontwerp-tractaat van 1852, — de brief van het opperhoofd op Decima dd. 2 November 1852, — de mededeeling van den gouverneur van Nagasaki dd. 9 November 1853, — de vergelijking eindelijk van het evengenoemd ontwerp-tractaat met de overeenkomst, door de Vereenigde Staten gesloten, het een en ander levert de onwraakbare bewijzen, dat de op last van Uwe Majesteit verordende maatregelen krachtig tot de verkregen resultaten van andere natien hebben bijgedragen.

Aan Nederland zijn de voorregten van het door de Vereenigde Staten tot stand gebragt tractaat, met de uitdrukkelijke gelijkstelling aan de meest begunstigde natien, in Japan op de meest plegtige wijze verzekerd geworden. De oude banden tusschen die beide rijken zijn door vriendschappelijke en vertrouwelijke toenadering en aansluiting nauwer toegehaald en bevestigd. Mist al de toekenning dier voorregten en gelijkstelling voor alsnog het verbindend karakter eener overeenkomst, zij bezit niettemin groote waarde. Immers, de zoogenaamde handelspassen, die nu sedert bijna $2^1/_2$ eeuw den grondslag onzer toelating in Japan hebben uitgemaakt, zijn mede in den vorm eener eenzijdige concessie verleend geworden. Hoezeer het nu verworvene voor het oogenblik weinig dadelijke voordeelen aan Nederland moge opleveren, zoolang de Japansche regering geen eigenlijk handelsverkeer buiten de haven van Nagasaki gedoogt, die regering zal ongetwijfeld tot de overtuiging worden gebragt, dat ook de vergunning van den onbelemmerden handel op de toeganklijke havens niet duurzaam te onthouden is. Die vergunning wordt evenzeer door het belang van Japan zelf geboden, als zij op den weg ligt van het streven der Nederlandsche Regering, die zich thans in een eersten stap van het Japansch gouvernement op dien weg verheugen mag. Nederland toch heeft steeds beoogd eene openstelling van Japansche havens in het algemeen belang en ten behoeve van den handel. Aan die staatkunde belangloos vasthoudende, heeft Nederland voor zich geene voorregten in Japan gezocht, doch het heeft naar billijkheid gelijkstelling met anderen verlangd en verkregen, toen aan dezen gunsten waren toegekend.

Mijn tegenwoordig rapport strekt, om Uwer Majesteit een volledig overzigt aan te bieden van de dezerzijdsche verrigtingen en den tegenwoordigen staat der zaken in Japan. Het komt mij wenschelijk voor, dat stuk mede dienstbaar te maken aan de bevrediging der regtmatige belangstelling, die algemeen in dit onderwerp bestaat, en ik neem mitsdien de vrijheid, de magtiging van Uwe Majesteit te verzoeken, om het vorenstaand rapport in de *Nederlandsche Staats-courant* te doen plaatsen.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

ONTWERP VAN EEN TRACTAAT *te sluiten tusschen de gevolmagtigden van Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Keizer van het Japansche Rijk.*

[TOEPASSELIJKE INLEIDING.]

Art. 1. De sedert meer dan twee eeuwen bestaande betrekkingen tusschen Nederland en Japan worden bevestigd.

Vrede zal voortdurend tusschen beide Rijken bestaan.

Art. 2. De haven van Nagasaki is ook voor andere zeevarende natien dan de Nederlanders opengesteld, ten einde zich dáár van de noodige mond- en scheepsbehoeften te voorzien, hunne schepen te vertimmeren en hunne zieke schepelingen te verplegen.

Art. 3. Zoodanige zeevarende natien, die van ouds af met het rijk Japan in vrede leven, en zulks verlangen mogten, zullen zelfs ten handel worden toegelaten, mits met het rijk Japan een tractaat sluitende, op de grondslagen in het volgende artikel vermeld.

Art. 4. *a.* De handel zal zich bepalen tot de haven van Nagasaki welke zal zijn opengesteld voor de zeevarenden van iedere natie, die een tractaat met Japan zal hebben gesloten;

b. Iedere alzoo ten handel toegelaten natie zal te Nagasaki een opperhoofd van haren handel (consul) hebben.

c. De Japansche regering zal aan de kooplieden van zoodanige natien eene wijk van Nagasaki ter hunner vestiging aanwijzen.

d. De buitenlandsche handel blijft van de Japansche zijde opgedragen aan de door Z. M. den Keizer geprivilegieerde kooplieden van de vijf rijkssteden Jedo, Miako, Ohosaka, Sakai en Nagasaki, en gesteld onder het toezigt van den gouverneur van Nagasaki.

e. Aan alle agenten van de Japansche vorsten (landsheeren) wordt de gelegenheid verschaft om vreemde handelsgoederen te koopen, tegen producten hunner landen.

f. Door de Japansche regering wordt een reglement vastgesteld, waarbij de wijs waarop de handel zal worden gedreven en de politie voor de haven van Nagasaki zal worden uitgeoefend, wordt geregeld.

g. Door de Japansche regering zullen, ten gerieve van den handel met de vreemdelingen, muntbiljetten worden uitgegeven betaalbaar aantoonden bij de keizerlijke geldkamer te Nagasaki en te Ohosaka.

h. Voor huishoudelijke uitgaven, wordt aan de ten handel toegelaten vreemdelingen, het gebruik van Japansch kopergeld toegestaan.

i. De Japansche regering behoudt zich voor om een matig tarief van inkomende en uitgaande regten in te voeren.

j. Alle geschillen welke mogten ontstaan uit den handel tusschen vreemdelingen en de Japanners, zullen worden beregt door den consul dier natie, waartoe de vreemdeling behoort en den gouverneur van Nagasaki of deszelfs gemagtigde.

k. Overtredingen of misdaden blijven ter judicature of beoordeeling en bestraffing van de natie, waartoe de overtreder of misdadige behoort.

l. De Japansche regering verbindt zich om twee plaatsen aan te wijzen, alwaar de ten handel toegelaten natien scheepstimmerwerven en magazijnen van steenkolen zullen kunnen oprigten.

Eene dezer plaatsen zal gelegen zijn in het noorden van het Rijk, op Jesso, in de baai „ de Goede Hoop", en de andere in het zuiden des Rijks, op een der eilanden van den Linschoten Archipel.

Art. 5. De bepalingen in het voorgaande artikel opgenomen, zullen aan de vreemde mogendheden, die zich tot het sluiten van een tractaat met het Rijk Japan aanmelden, als grondslagen van zoodanig tractaat worden voorgelegd.

Art. 6. In geval van het sluiten van tractaten met vreemde mogendheden op de boven vermelde grondslagen, zullen de Nederlanders gelijkgesteld worden met de meest begunstigde natien.

Slot-artikel. De ratificatie van dit tractaat door Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden en Zijne Majesteit den Keizer van Japan zal worden uitgewisseld, zoodra de groote afstand tusschen Nederland en Japan zulks toelaten zal; maar inmiddels zullen afschriften van hetzelve, door de wederzijdsche gevolmagtigden namens hunne Souvereinen te teekenen en met hun zegel te bekrachtigen, onderling worden afgegeven, en zullen de daarin vervatte voorzieningen en schikkingen dadelijk gevolg nemen.

Gedaan te . . . . . . en onderteekend en met hunne zegels bekrachtigd, door de gevolmagtigden op den . . . . overeenkomstig met den. . . . . .

NOTA VAN TOELICHTING *op het ontwerp-tractaat tusschen Z. M. den Koning der Neuerlanden en Z. M. den Keizer van Japan te sluiten.*

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden is verlangende, dat de aloude betrekkingen en de handel zijner onderdanen met het Rijk Japan aangehouden worden. Zijne Majesteit ziet de zwarigheden in, die in de Japansche instellingen bestaan, om aan de eischen van vreemde mogendheden tot het aanknoopen van handelsbetrekkingen met dat Rijk toe te geven, en voorziet de gevaren waaraan Japan onvermijdelijk blootgesteld is, wanneer de Regering van dat Rijk aan redelijke eischen van dien aard geen gehoor geeft.

Ook acht zich Zijne Majesteit door de mededeelingen zijner onderdanen, die lang op Japan gevaren hebben en met Japansche zaken goed bekend zijn, beter dan eenig Vorst in staat gesteld om aan den Opperheer van dat Rijk voorstellen te doen tot verzachting van de strenge wetten tegen vreemdelingen; voorstellen tevens geschikt om de hoofden van andere zeevarende natien genoegen te doen nemen met die begunstigingen, welke de Opperheer van Japan, zonder de wetten, door den stichter zijner dynastie aan het Rijk gegeven, te verbreken, ook aan vreemde natien toestaan kan en mag.

Daarom heeft de Koning het besluit genomen om een tractaat tusschen Hunne Majesteiten den Koning der Nederlanden en den Keizer van Japan te doen ontwerpen en aanbieden, waarin, met eerbiediging van de wetten en oude gebruiken van het Rijk Japan, de weg aangewezen is lang welken voor de toekomst niet alleen een vriendelijk handelsverkeer met de onderdanen van Z. M. den Koning der Nederlanden onderhouden wordt, maar ook aan die van andere zeevarende natien, welke verlangen met Japan in handelsbetrekking te komen, of die door toevallige omstandigheden en met vreedzame bedoelingen de kusten van Japan naderen, zoodanige vergunningen van persoonlijke en handelsvrijheid toegestaan kunnen worden, waardoor hunne verlangens zooveel mogelijk bevredigd en de rust en vrede, welke Japan gedurende meer dan twee eeuwen genoten heeft, bewaard kunnen blijven.

Tot toelichting van zulk een hierbij gevoegd ontworpen tractaat, doet Z. M. de Koning de volgende regelen schrifts dienen.

Art. 1. Erkentelijk voor de onwankelbare toegenegenheid door de Japansche regering sedert meer dan twee eeuwen aan de Nederlanders betoond, wenscht Z. M. de Koning die betrekking bevestigd te zien.

In eenen tijd, waarin het zoude kunnen gebeuren, dat het Japansche Rijk in eenen oorlog gewikkeld wordt, wil Zijne Majesteit gaarne van Zijne toegenegenheid en vredelievende gevoelens jegens Japan doen blijken.

Art. 2. De scheepvaart en de walvischvangst neemt jaarlijks sterk toe in den Stillen Oceaan, en de daaraan verbonden gevaren maken het voor de zeevarende natien van het grootst belang, dat in Japan eene gelegenheid bestaat, om hunne schepen te vertimmeren en van levensbehoeften te voorzien.

Art. 3. Aangezien het te verwachten is, dat de President der Vereenigde Staten van Noord-Amerika en welligt ook andere magtige Europesche natien niet zullen rusten, voordat een handelsverkeer met Japan voor hen zal zijn geopend, schijnt de wijsheid te gebieden, om, terwijl het nog tijd is, dat handelsverkeer toe te staan op zoodanige voorwaarden, die van de eene zijde, niet al te zeer aandruischen tegen de sedert langen tijd in Japan gevolgde beginselen, en tevens van de andere zijde, een gegrond uitzigt geven dat daarmede door die vreemde natien genoegen zal worden genomen.

Met dit tweeledig doel zijn de voorwaarden in art. 4 opgenoemd opgesteld.

Art. 4. *a.* De haven van Nagasaki schijnt het geschiktste om voor den handel met vreemdelingen te worden opengesteld, en daar de opening van geene andere haven wordt voorgesteld, blijft zoo doende de gemeenschap van vreemde natien met de overige gedeelten van Japan afgesloten.

b. Zulk een opperhoofd is echter niet de eenige koopman, maar het hoofd der vreemde kooplieden.

c. De Nederlanders hebben Decima tot verblijfplaats: ook voor vreemden zoude, zoo voor hunne woningen als voor hunne magazijnen, eene plaats kunnen worden aangewezen.

d. Daar bij de wetten van Japan het aan de ingezetenen verboden is om regtstreeks handel te drijven met vreemde kooplieden, zoo meent Zijne Majesteit dat het hier aangegeven middel groot nut kan hebben.

e. De hier voorkomende bepaling schijnt niet te strijden tegen de Japansche wet.

f. Bij het hierbedoelde reglement zal door de Japansche regering niet alleen geregeld worden de wijs waarop de handel volgens de grondslagen der bovenstaande bepalingen zal worden gedreven, maar ook in het belang van de goede orde, bepalingen kunnen gemaakt worden, omtrent de aankomst, het verblijf en het vertrek van schepen, de visitatie van schepen en het lossen en laden.

g. Aangezien de uitvoer van edele metalen, zoo als goud en zilver, in Japan verboden is en ook geen vreemd goud- en zilvergeld in het land mag in omloop zijn, zoo heeft men het hier opgenoemd middel uitgedacht om den handel met de vreemden mogelijk te maken.

h. De geringe uitgaven, welke de dagelijksche huishouding der vreemden noodzakelijk maakt, doet eene bepaling als hier voorkomt wenschelijk schijnen.

i. Dat op deze wijze door de Japansche regering eene belasting worde geheven van vreemde kooplieden, schijnt allezins billijk. Ook kan die belasting dienen, om een al te grooten toevoer van koopgoederen tegen te gaan. Die belasting zoude echter ook kunnen overdreven worden, zoo zelfs, dat zij met uitsluiting gelijkstond. Daarom is gesproken van een *matig* tarief.

j. Vereischt geene toelichting.

k. Vereischt geene toelichting.

l. De gemeenschap welke door middel van stoomschepen tusschen de Westkust van Noord-Amerika en de Oostkust van Asia en het keizerrijk China ontworpen en gedeeltelijk reeds tot stand gebragt is, maakt de aangewezene plaatsen in het belang der stoomscheepvaart, vooral voor de Vereenigde Staten van Noord-Amerika onmisbaar. De Japansche regering zal waarschijnlijk door de aanwijzing dezer twee plaatsen voorkomen, dat meer of andere plaatsen door vreemde natien tot dit einde worden voorgesteld.

Art. 5. Men verwacht, dat in de eerste plaats, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika geneigd zullen zijn, op de in art. 4 vermelde grondslagen een tractaat te sluiten, en dat zoo doende de vrede zal worden bewaard.

Art. 6. Z. M. de Koning der Nederlanden heeft voor Zijne onderdanen niets afzonderlijks bedongen, maar verwacht, dat deze bepaling bij Z. M. den Keizer van Japan geene bedenkingen zal vinden.

TREATY *between the United States of America and the Empire of Japan; done at Kanagawa, the thirty-first day of March, in the year of our Lord Jesus Christ eighteen hundred and fifty four, and of Kayei the seventh year, third month and third day.*

The United States of America and the Empire of Japan, desiring to establish firm, lasting, and sincere friendship between the two nations, have resolved to fix, in a manner clear and positive, by means of a treaty or general convention of peace and amity, the rules which shall in future be mutually observed in the intercourse of their respective countries; for which most desirable object, the President of the United States has conferred full powers on his commissioner, Matthew Calbraith Perry, special ambassador of the United States to Japan, and the August Sovereign of Japan has given similar full powers to his commissioners, Hayashi, Dai-gaku-no-kami, Ido, prince of Tsus-tima, Izawa, prince of Mima-saki, and Udono, member of the board of revenue. And the said commissioners, after having exchanged their said full powers, and duly considered the premises, have agreed to the following articles:

Article I. There shall be a perfect, permanent, and universal peace and a sincere and cordial amity between the United States of America on the one part, and the Empire of Japan on the other part, and between their people respectively, without exception of persons or places.

Article II. The port of Simoda, in the principality of Idzu, and the port of Hakodade, in the principality of Matsmai, are granted by the Japanese as ports for the reception of American ships, where they can be supplied with wood, water, provisions, and coal, and other articles their necessities may require, as far as the Japanese have them. The time for opening the firstnamed port is immediately on signing this treaty; the last-named port is to be opened immediately after the same day in the ensuing Japanese year. (Note. — A tariff of prices shall be given by the Japanese officers of the things which they can furnish, payment for which shall be made in gold and silver coin.)

Article III. Whenever ships of the United States are thrown or wrecked on the coast of Japan, the Japanese vessels will assist them, and carry their crews to Simoda, or Hakodade, and hand them over to their countrymen appointed to receive them: wathever articles the shipwrecked men may have preserved shall likewise be restored, and the expenses incurred in the rescue and support of Americans and Japanese, who may be thrown upon the shores of either nation, are not to be refunded.

Article IV. Those shipwrecked persons and other citizens of the United States, shall be free as in other countries, and not subjected to confinement, but shall be amenable to just laws.

Article V. Shipwrecked men and other citizens of the United States, temporarily living at Simoda and Hakodade, shall not be subject to such restrictions and confinement as the Dutch and Chinese are at

Nagasaki, but shall be free at Simoda to go where they please within the limits of seven Japanese miles (or *ri*) from a small island in the harbour of Simoda, marked on the accompanying chart hereto appended; and shall in like manner be free to go where they please at Hakodade, within limits to be defined after the visit of the United States' squadron to that place.

Article VI. If there be any other sort of goods wanted, or any business which shall require to be arranged, there shall be careful deliberation between the parties in order to settle such matters.

Article VII. It is agreed that ships of the United States resorting to the ports open to them, shall be permitted to exchange gold and silver coin and articles of goods for other articles of goods, under such regulations as shall be temporarily established by the Japanese government for that purpose. It is stipulated, however, that the ships of the United States shall be permitted to carry away whatever article they are unwilling to exchange.

Article VIII. Wood, water, provisions, coal, and goods required, shall only be procured through the agency of Japanese officers appointed for that purpose, and in no other manner.

Article IX. It is agreed that if at any future day the government of Japan shall grant to any other nation or nations privileges and advantages, which are not herein granted to the United States and the citizens thereof, that these same privileges and advantages shall be granted likewise to the United States and to the citizens thereof, without any consultation or delay.

Article X. Ships of the United States shall be permitted to resort to no other ports in Japan but Simoda and Hakodade, unless in distress or forced by stress of weather.

Article XI. There shall be appointed by the government of the United States consuls or agents to reside in Simoda, at any time after the expiration of eighteen months from the date of the signing of this treaty, provided that either of the two governments deem such arrangement necessary.

Article XII. „The present convention having been concluded and duly signed, shall be obligatory and faithfully observed by the United States of America and Japan, and by the citizens and subjects of each respective power; and it is to be ratified and approved by the President of the United States, by and with the advice and consent of the Senate thereof, and by the august sovereign of Japan, and the ratification shall be exchanged within eighteen months from the date of the signature thereof, or sooner if practicable.

In faith whereof, we, the respective plenipotentiaries of the United States of America and the empire of Japan aforesaid, have signed and sealed these presents.

Done at Kanagawa this thirty-first day of March, in the year of our Lord Jesus Christ one thousand eight hundred and fifty four; and of Kayei, the seventh year third month and third day.

MINISTERIE VAN FINANTIËN.

De Minister van Finantiën brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *Maart*, *April* en *Mei* aanstaande, de voldoening zal plaats hebben der lijfrenten gevestigd op *een* en *twee* lijven, ingeschreven op het Grootboek der Nationale Schuld en loopende over het jaar 1854; zullende die betaling, op den vroeger gebruikelijken voet, geschieden ten kantoren van de betaalmeesters waar zij het laatst heeft plaats gehad of ten gevolge van tijdig ingediende aanvragen der belanghebbenden is overgebragt geworden.

De belanghebbenden worden tevens herinnerd dat de betaling dezer lijfrenten thans geschieden kan bij de betaalmeesters in *al* de arrondissementen; en dat om voor den termijn op 1º. Januarij 1856 te verschijnen, betaling te bekomen op een ander kantoor dan waarop die thans is aangewezen, daartoe ingevolge 's Konings besluit van 15 Februarij 1853, nº. 65, vóór 1 September aanstaande aanvrage moet worden gedaan aan het Departement van Finantiën bij verzoekschrift op gezegeld papier, houdende naauwkeurige aanwijzing van:

a. het deel en nommer van inschrijving der rente;

b. de namen en voornamen alsmede de dagteekeningen van geboorte of doop van het lijf of de lijven, waarop de rente is gevestigd;

c. het kantoor waar de betaling het laatst is geschied en dat waarop men die in het vervolg wenscht te ontvangen.

's Gravenhage, den 12den Februarij 1855.

De Minister van Finantiën,
VROLIK.

De Minister van Finantiën, in ervaring gekomen zijnde, dat zich steeds nog hier en daar behoefte doet gevoelen aan zilveren pasmunt, brengt mits deze ter kennis van de ingezetenen, dat zij, naar de aankondiging in de *Nederlandsche Staats-courant* van 23 Julij 1853 en volgende, ten allen tijde stukken van 25, 10 en 5 cents tegen grove zilveren specie en muntpapier, bij de betaalmeesters in de arrondissementen kunnen aanvragen; mits die aanvragen, voor zooveel betreft de stukken van 10 en 5 cents, beperkt blijven tot sommen van hoogstens f 10, onder herinnering tevens dat volgens art. 20 van de wet van 26 November 1847 (*Staatsblad* nº. 69) niemand gehouden is voor meer dan *tien gulden* zilveren pasmunt in betaling aan te nemen.

's Gravenhage, den 26sten December 1854.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Volgens een telegraphisch berigt is te St. Petersburg den 11den dezer een keizerlijk manifest uitgevaardigd, waarbij de gansche Russische natie tot den heiligen strijd voor het vaderland en het geloof opgeroepen, en de algemeene wapening der weerbare bevolking over de gansche uitgestrektheid des rijks voorgeschreven wordt.

ENGELAND.

De woordvoerders der vrijhandelschool in Engeland, de heeren Cobden en Bright, pleiten in en buiten het Parlement voor den vrede; en hoe weinig bijval ook vindende, schijnen zij echter de hoop te koesteren dat de door hen aangevoerde gronden op den duur indruk bij het Engelsche volk maken en allengs de publieke opinie op hunne zijde brengen zullen. Met dat doel heeft de heer Bright in het laatst der vorige week openlijk beschouwingen voorgedragen over een punt, hetwelk in Engeland steeds een onderwerp der algemeene aandacht is. Het was in de openbare vergadering, die de kamer van koophandel van Manchester jaarlijks pleegt te houden om verslag aan den handelsstand dier groote fabrijkstad te doen van hetgeen zij in het afgeloopen jaar verrigt heeft.

Eerst voerde de voorzitter, de heer Bazley, het woord. Hij zeide dat het afgeloopen jaar voor handel en nijverheid zoo ongelukkig was geweest als waarschijnlijk geen ander in langen tijd: het Engelsche volk moest het brood duurder betalen, en kon dus niet zoo veel geld als gewoonlijk voor kleeding en andere behoeften besteden; en het was ook nu weder gebleken dat in Engeland te veel werk gemaakt werd van de werktuigelijke productie, dat er meer zorg en aandacht diende gewijd te worden aan de bearbeiding der aarde over de geheele wereld, daar een allezins gezonde staat van zaken eene onmogelijkheid was tenzij het voedsel, het eerste element van 's menschen bestaan, in ruimer mate aanwezig en alzoo goedkooper ware.

Vervolgens trad de heer Bright op en zeide hoofdzakelijk: „Ik behoor onder degenen die van den toestand en de vooruitzigten onzes lands geen gunstig denkbeeld hebben. In December ll., na een zoo ruimen graanoogst als dit land ooit gehad had, gold de tarwe hier te lande nog nagenoeg 1 sh. 6 d. het quarter meer, dan in December 1853 na den ongunstigsten graanoogst sedert 1817. De toevoer van tarwe uit Rusland in 1853 bedroeg minstens zes millioen quarters; deze bron is in 1854 gestopt, terwijl overal elders in Europa de graanvoorraad uitgeput en dus gebrek aan overschotten voor den uitvoer was; en hierdoor zijn de hooge graanprijzen van deze dagen bewerkt. Zelfs wanneer wij jaren achtereen graanoogsten van gemiddelde opbrengst hebben, kunnen wij niet op eene aanmerkelijke verlaging der graanprijzen rekenen, zoo lang de toevoer uit Rusland door den oorlog afgesneden is; en zoo wij nogmaals een misgewas beleefden als dat van 1853, dan zou de voortduring van den oorlog met Rusland onberekenbare ellende brengen over de behoeftige volksklasse in het overige van Europa.

» Stelt eens dat 1854 ons geen beteren graanoogst dan 1853 had aangebragt, terwijl uit Rusland geen toevoer kon komen — en twee misgewassen achtereen te zien volgen, is toch geenszins eene ongehoorde zaak — dan zou hongersnood, met zijn gevolg van oproer en misdrijf ons land bezocht hebben. Hadden wij bij den overvloed van onzen jongsten graanoogst ook ruimen aanvoer van buitenlandsch graan, dan zouden wij thans niet meer dan 2½ pond sterling voor het quarter tarwe betalen, in plaats van 3½; daar nu het Vereenigd Koningrijk in een jaar omstreeks dertig millioen quarters tarwe verbruikt, betaalt onze natie voor het dagelijksch brood dertig millioen pond sterling in een jaar meer dan zonder den oorlog het geval zou zijn. Buitendien worden onze staatsuitgaven door den oorlog vermeerderd met minstens twintig millioen pond sterling in een jaar.

» Alzoo brengen wij eene som van 50,000,000 L. st. in een jaar ten offer, ik wil niet zeggen aan een vreemd land, maar aan het denkbeeld van een ondersteld voordeel, van eene eventuele aanwinst van deze of gene soort, waarop naar het oordeel van sommigen, onder welke ik behoor, geene waardering of schatting kan worden gemaakt.

» Die som van vijftig millioen wordt onttrokken aan het kapitaal, dat is aan het fonds voor den arbeid, voor het bezigen der krachten wier werking onzen nationalen rijkdom scheppen en onderhouden moet. Voegt hierbij eene welligt nog even groote massa kapitaal, die de bezitters uit bezorgdheid voor de onzekere toekomst en voor de wisselvallige oorlogskansen achterhouden en niet weder in voortbrengende en loongevende bedrijven steken.

» De ontzettende geldvertering, waartoe alle Europesche Staten door den oorlog gedrongen worden, doet eene massa kapitaal wegvloeijen uit Engeland, het hart als 't ware, der bedrijvige wereld, hetwelk den bloedsomloop in alle deelen van dat groote ligchaam moet gaande houden; en zoo lijden handel en vertier over de geheele aarde.

» Eenige dwaze of oneerlijke schrijvers zoeken ons te overtuigen dat de handel door Engelands buitenlandsche staatkunde geen de minste afbreuk lijdt: maar uit het aangevoerde blijkt dat hier te lande alle bronnen onzer welvaart door de verarming van ons volk opdroogen, en dat er geene enkele markt in de gansche wereld is, die niet een voor ons handelsbelang nadeeligen invloed ondervindt van de hier te lande ontstaande schaarschheid van kapitaal.

» Is het dan bevreemdend dat velen onzer katoenspinners met schade werken en hunne fabrijk de helft der week zouden doen stilstaan, indien zij niet door allerlei bijredenen daarvan teruggehouden wierden; dat alom hier te lande de armentax aanmerkelijk verhoogd wordt; dat het aantal bedelaars weder zoo talrijk wordt als 10 of 15 jaren geleden.

» Eenige onzer fabrieksteden doen goede zaken met de levering van oorlogsbehoeften aan ons gouvernement: maar dat is even als of gij eenen hond in het leven houdt door hem zijn staart te eten te geven.

» Het is mijne vaste overtuiging dat, wanneer Engeland door zijne buitenlandsche staatkunde zich op den duur den toevoer van 6,000,000 quarters Russische tarwe afsnijdt, geen twee jaren zullen verloopen voor dat gij uwe medeburgers op de straten uwer eigen steden zult moeten neerschieten om orde en veiligheid te handhaven."

De Londensche *Globe* spot met de bezorgdheid van den heer Bright, en meent dat de katoenfabrijken in Engeland alleen ten gevolge van overproductie lijden, en dat de graanprijzen hoog blijven door groote aankoopen tot aanvulling der schier uitgeputte korenmagazijnen in Europa. Echtwel vereenigt de *Globe* zich met het denkbeeld, dat de mechanische productie in Engeland en elders welligt te zeer uitgebreid is ten koste van het veldbedrijf; en tevens vestigt het genoemde blad de aandacht op een handelsberigt, waarin aan het publiek in Engeland de striktste spaarzaamheid in de consumtie van brood alsmede het gebruik van grover brood aanbevolen worden, op grond dat de voorraad buitenlandsche tarwe en meel in alle havens van het Vereenigd Koningrijk op 1 Januarij jl. slechts 300,000 quarters bedroeg tegen 1,000,000 op 1 Januarij 1854, en dat Noord-Amerika niet veel graan schijnt te kunnen missen.

SPANJE.

In de zitting der Spaansche Cortes van den 5den dezer is (gelijk wij reeds met een woord gemeld hebben) door den minister van finantien magtiging gevraagd tot den maatregel, waardoor het gouvernement 's lands geldwezen hoopt te zullen kunnen herstellen en een staatsbankroet te verhoeden. Het daartoe betrekkelijke wets-ontwerp behelst de volgende bepalingen.

Art. 1. In staat van veiling worden verklaard de eigendommen, hetzij in of buiten steden gelegen, de uitkeeringen en regten, behoorende aan den Staat, aan de gemeenten, aan de geestelijkheid of aan de inrigtingen en vereenigingen voor weldadigheid en voor openbaar onderwijs. Uitgezonderd zijn de tot algemeen nut dienende staatsdomeinen; die staatswouden welke men niet wil laten uitroeijen; de mijnen van Almaden; de gronden die eene voor de ingezetenen nuttige bestemming hebben ontvangen, alsmede alle andere gebouwen of gronden welke het gouvernement wegens bijzondere redenen zal meenen te moeten uitzonderen.

Art. 2. De verkoop zal in het openbaar geschieden, bij perceelen of kavelingen, en wel, indien de koopwaarde niet meer dan 10,000 realen bedraagt, bij twee gelijktijdige opbiedingen, en, indien de waarde grooter is, bij drie opbiedingen, waarvan de derde te Madrid zal gehouden worden.

Art. 3. De koopprijs der vaste goederen, in of buiten steden gelegen, zal in specie moeten betaald worden, en wel 10 per cent dadelijk, in ieder der drie eerstvolgende jaren weder 10 per cent, in de vijf daarna volgende jaren 6 per cent jaarlijks, en vervolgens telken jare 5 per cent tot aan de afdoening der koopsom.

Art. 4. De opbrengst van den verkoop der gezegde goederen zal in de schatkist gestort worden, om volgens nadere wetsbepalingen te worden besteed, met uitzondering van acht per cent van de opbrengst der gemeentegoederen; zullende het bedrag van die 8 per cent aan de Spaansche Bank van St. Ferdinand in bewaring gegeven en beschikbaar gehouden worden voor doeleinden die door het gouvernement op voorstel der gemeentelijke en provinciale overheden nader zullen worden vastgesteld.

Art. 5. Naar mate de verkoop der geestelijke goederen vordert, zullen ten behoeve der geestelijkheid onvervreemdbare inschrijvingen in het grootboek der gevestigde drie percents staatsschuld uitgegeven worden, voor een nominaal kapitaal van gelijk bedrag als de opbrengst van den verkoop, en naar evenredigheid van den prijs welken die soort van staatsschuldbrieven op den dag van den verkoop der onderscheiden perceelen aan de beurs gelden; zullende uit die inschrijvingen de wettelijk bepaalde uitgaven voor de eeredienst en voor de geestelijkheid worden goedgemaakt. Ten behoeve der inrigtingen van liefdadigheid en van openbaar onderwijs zullen onverwijld onvervreemdbare inschrijvingen in het gemelde grootboek worden uitgegeven, tot een gelijk bedrag van rente als de opkomsten der haar toebehoord hebbende goederen en uitkeeringen. Na den verkoop en nadat deszelfs opbrengst in de schatkist zal gevloeid zijn, zal er verrekening kunnen plaats hebben.

Art. 6. Bij den verkoop der gezegde goederen, alsmede zoo dikwerf zij in de eerstvolgende vijf jaren op nieuw worden verkocht, wordt vrijstelling van overgangs-regt verleend.

Art. 7. De minister van finantien wordt gemagtigd om, op advies van den staatsraad en in overleg met den ministerraad, regelen vast te stellen voor de schatting, de kapitalisatie, en wat verder tot bevordering van den bij deze wet bedoelden verkoop kan strekken."

Een groot gedeelte der Cortes zijn met deze voordragt zeer [illegible] aangenomen wilden hebben; doch op verlangen des ministers van finantien zelven is besloten het wets-ontwerp tot onderzoek en rapport in handen te stellen van eene commissie uit de vergadering.

In de zitting der Cortes van den 6den dezer is, na heftigen tegenstand van de zijde der warme liberalen, met 180 tegen 107 stemmen besloten, dat in de nieuwe constitutie de bekrachtiging der Kroon tot vereischte voor de geldigheid van iedere wet zal worden gesteld.

BELGIE.

Het Belgische gouvernement heeft van de kamers beschikking over eene som van 80,000 francs gevraagd, om daarmede de deelneming aan de Parijsche wereldtentoonstelling te bevorderen. In de toelichting van het daartoe strekkende wets-ontwerp wordt gezegd, dat duizend ingezetenen van Belgie zich aangemeld hebben om gewrochten van kunst of nijverheid naar die tentoonstelling te zenden, dat is twee maal zoo veel als vroeger voor de Londensche tentoonstelling.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'SGRAVENHAGE, *den 18den February* 1855.

In de gesteldheid der Nederlandsche rivieren is volgens de heden ontvangen berigten geen bijzondere verandering gekomen. Het water bleef wassende. Van Emmerik tot den Waalmond was het ijs nog vast, met sterke opeenstapeling. De Oude Rhijnmond werkte gisteren met 120 duim. Heden morgen was te Pannerden open water met 9 duim was; te Arnhem was heden het ijs vast, en stond de rivier 1.92 el onder Noodpeil, met 24 duim was in de laatste 24 uren. Op de Waal was het ijs heden morgen te Hulhuizen, alsmede bij Nijmegen boven en beneden de stad vast; op laatstgemeld punt stond de rivier 3.94 el O. N. P. met 15 duim wassing in de laatste 24 uren.

Op den Bovenrhijn had gisteren te Rees eene daling van 9 duim plaats gehad.

Heden worden van regeringswege, ten behoeve der kamers van koophandel en fabrijken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 *Juny* 18[illegible], verzonden de uit Hamburg ingekomen jaarberigten:

a. nopens den handel aldaar over 1854;

b. van de vereeniging voor handelsvrijheid, voorgedragen in de algemeene vergadering van 24 January jl.

Bovendien ontvangen de kamers te Amsterdam en Rotterdam mededeeling van eene lijst der landverhuizers in 1854 over Bremen naar Amerika vertrokken.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren de navolgende: een ontwerp van wet verklarende het algemeen nut van de voltooijing van den grindweg van Willemstad naar Steenbergen, en van daar tot den grooten weg onder Halsteren (Noordbrabant);

twee wets-ontwerpen tot regeling van de koperen pasmunt en nadere aanwijzing der middelen tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indie;

een ontwerp van wet tot voorloopige voorziening in sommige waterschapsbelangen;

een ontwerp van wet tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1853;

een ontwerp van wet tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1855 (stichting van een stoomgemaal ter ontlasting van Rhijnlands boezem op den IJssel);

een ontwerp van wet tot goedkeuring van het tractaat omtrent de regeling van de grenzen der Nederlandsche en Portugesche bezittingen op Timor en onderhoorigheden;

een ontwerp van wet tot regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst; en

een wets-ontwerp tot afschaffing van den accijns op het gemaal en deszelfs gedeeltelijke vervanging door eene heffing bij hoofdelijken omslag;

alle welke voorstellen, ieder van eene memorie van toelichting voorzien, naar de afdeelingen zijn verzonden.

Voorts de rekening der algemeene commissie van liquidatie der voormalige wees- en momboirkamers, over 1852—1853;

het verslag der verrigtingen wegens het armbestuur over 1853;

het verslag wegens den staat der hooge-, middelbare en lage scholen, over 1853 — 1854;

het verslag van den algemeenen toestand van 's Rijks geldmiddelen, over 1852 — 1853;

het verslag van het beheer der kolonien voor zoo ver West-Indie en de kust van Guinea betreft, over 1853.

het verslag omtrent de uitvoering der wet, tot 31 December ll., betrekkelijk de regeling van het muntwezen van Nederlandsch Indie;

alle welke stukken verzonden zijn naar even zoovele commissien tot onderzoek, elk bestaande uit vijf leden.

De Vergadering heeft als lid toegelaten den heer mr. G. M. van der Linden, benoemd in het hoofdkiesdistrict Almelo, wiens geloofsbrieven in orde bevonden waren, en nadat door hem in handen des Voorzitters, daartoe door den Koning gemagtigd, de bij de Grondwet gevorderde eeden waren afgelegd.

De Kamer heeft heden hare afdeelingen vernieuwd, welke gekozen hebben tot hare voorzitters, de heeren: Baud, de Kempenaer, van Goltstein, Schimmelpenninck van der Oije en Rochussen; tot hare onder-voorzitters, de heeren: Bosscha, van Lennep, van Bosse, Storm van 's Gravesande en Hoffman; en tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften, de heeren: Hengst, van Deinse, Engelen, Dirks en Meijlink.

LISSABON, 28 *January* 1855.

Het officiele dagblad heeft dezer dagen een Koninklijk besluit medegedeeld, geteekend 27 December 1854, betrekkelijk de in- en uitgaande regten, te heffen door de Portugesche tolkantoren op de kust van Guinea.

De hoofdzakelijke bepalingen van dat besluit zijn:

Art. 1. De regten van invoer of consumtie, en van uitvoer, te heffen door de tolkantoren van Bissau en Cachen, zullen geregeld worden overeenkomstig de bepalingen van het tegenwoordig besluit en van het daarbij gevoegd tarief, 't welk een integrerend deel daarvan uitmaakt.

Art. 2. De voortbrengselen en waren van vreemden oorsprong, [illegible] zullen 12 per cent van de waarde betalen.

In het tarief gespecificeerd zijnde, zullen zij $2/3$ van het daarbij bepaalde regt betalen.

Artikel 3. De voortbrengselen en waren van vreemden oorsprong, weder uitgevoerd uit de tolkantoren van het vaste land des rijks, en ingevoerd in Guinea, op een nationaal schip, zullen 8 per cent van de waarde betalen.

In het tarief gespecificeerd zijnde, zullen zij $2/3$ betalen van het daarbij bepaalde regt.

Art. 4. De voortbrengselen en waren, van nationalen oorsprong, of die aan de tolkantoren van het vasteland des rijks genationaliseerd geworden zijn door de voldoening van het regt van consumtie, zullen 4 per cent van de waarde betalen.

In het tarief gespecificeerd zijnde, zullen zij $1/3$ van het daarbij bepaalde regt betalen.

Art. 5. De voortbrengselen en waren, uitgevoerd op een vreemd schip, zullen 2 per cent van de waarde betalen.

In het tarief gespecificeerd zijnde, zullen zij het daarbij bepaalde regt betalen.

Art. 6. De voortbrengselen en waren, uitgevoerd op nationale schepen zullen 1 per cent van de waarde betalen.

In het tarief gespecificeerd zijnde, zullen zij het daarbij bepaalde regt betalen, met aftrekking van 10 pct. van dat regt.

TARIEF *der tolkantoren van de kust van Guinea behoorende tot het voormeld besluit.*

INVOER.

Wijn, brandewijn, jenever, likeuren, sterke dranken per almude		400	reis.
Bier, cider, hydromel, enz.	»	200	»
Katoen, cru	pond	20	»
» sarjado, croisé	»	45	»
» wit	»	60	»
» » sarjado	»	90	»
» gekleurd, in het stuk	»	105	»
» gedrukt (sits of doeken) / » geverwd in den draad	»	120	»
» sarjado	»	150	»
Tabak, in blad	»	15	»
» » rol	»	30	»
» » sigaren	duizend	1000	»
Kruid, grof, in vaten	pond	15	»
» fijn, jagtkruid	»	90	»
Gemeen zout	moio	900	»
Gouden of zilveren waren, op nationaal gebied vervaardigd; nationale munt, van goud, zilver of koper; vreemde gouden of zilveren munt, werktuigen		vrij.	
Geschut, uitgezonderd van Portugal en zijne bezittingen, vreemde koperen munt of nationale koperen munt uit vreemde havens		verboden.	

UITVOER.

Ivoor, groot of de lot	per 100 pond	1600 reis.	
„ middelmatig	„ „	1000 „	
„ klein (escravelho).	„ „	600 „	
Was, zuivere of verwerkte.	„ „	500 „	
„ bruto	„ „	200 „	

De hier vermelde gewigten en maten zijn de Lissabonsche.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** Bij het Departement van Marine te 's Gravenhage en bij de Directien der Marine te Amsterdam, te Willemsoord, te Vlissingen en te Hellevoetsluis is verkrijgbaar het boekwerkje, getiteld: *Koninklijke Nederlandsche Marine op den 1sten Januarij 1855*, voor 75 cents per exemplaar.

Dit Boekje wordt uitgegeven door het Departement van Marine, ten koste en ten voordeele van het Fonds voor oude en gebrekkige Zeelieden.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt, ten vervolge op de aankondiging, welke onder dagteekening van den 28sten October 1854 in de *Staats-courant* is geplaatst, ter kennis van belanghebbenden, dat de beide *zeekapen* op het eiland *Schiermonnikoog*, door den bouw van twee *vuurtorens* aldaar overbodig geworden zijnde, onlangs zijn gesloopt.

's Gravenhage, den 8sten Februarij 1855.

De Minister voornoemd,
DE SMIT VAN DEN BROECKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine ad interim brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door de laatste stormen zijn weggeslagen de *noordelijkste der twee groote kapen* op de bank de *Noordvaarder* bewesten *Ter Schelling*, en het *schermbaken* van de *zuidpunt dier bank*.

Zoodra het saizoen het zal toelaten, zal de noodige voorziening ten deze genomen, en daarvan nader aankondiging gedaan worden.

's Gravenhage, den 6den Januarij 1855.

Voor den Minister van Marine ad interim.
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine ad interim brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in het zeegat te *Ameland*, tusschen de binnenste witte ton n°. 3 van het Midden- of Oostgat en de roode ton van de Kromme Balg, een scheepsmast in 14 ellen diepte met laag water zigtbaar is, en tot meerdere verkenning daarop is geplaatst eene spar met twee korven, in peiling: de witte ton n°. 3 N. N. W., en de roode ton Z. Z. O., de toren van *Hollum* O. t. Z. en de twee molens van *Hollum* over één oost ³/₄ zuiden, per miswijzend kompas.

's Gravenhage, den 22sten Januarij 1855.

Voor den Minister voornoemd.
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine ad interim brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door de Spaansche regering, onder dagteekening van den 3den November ll., is bekend gemaakt dat, te rekenen van den 1sten Januarij 1855, op den ouden toren, op kaap San Antonio, provincie Alicante, aan de Middellandsche zee, gelegen op N. breedte 38° 48′ 30″ en lengte 0° 24′ 42″ Oost van den Meridiaan van de sterrewacht der marine van San Fernando (0° 12′ 42″ Oost van Greenwich), een kustlicht zoude worden ontstoken, zijnde een catadioptrisch lichttoestel van de 2de grootte, met wit licht en verduisteringen van halve tot halve minuut. Dit vuur verheft zich 625,4 pies de Burgos (174 mètres) boven den waterspiegel, en is zigtbaar op 4³/₄ Duitsche zeemijlen afstands meer of minder, naar gelang der helderheid des dampkrings en der hoogte van het oog des waarnemers.

's Gravenhage, den 4den Januarij 1855.

Voor den Minister voornoemd,
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine ad interim brengt ter kennis van belanghebbenden dat, volgens aankondiging van het koninklijke Noorweegsche departement van marine te Christiania, van den 11den November jongstleden, op de noordwestelijke punt van Egeroen, in de nabijheid van Egersund, een vuur van de eerste orde (stelsel van Fresnel) op den 16den dier maand, ter zelfder tijde als de overige rijks-vuren zoude ontstoken worden.

Het vuur geeft licht in alle streken van het kompas naar zee, en zal het geheele jaar door branden.

Ten einde als teeken bij dag te kunnen dienen, zal de toren rood geverfd worden. De lengte Oost van Greenwich is 5° 48′ 15″ de Noorder breedte 58° 24′ 45″.

De hoogte van het vuur boven de oppervlakte der zee is 152 Noorweegsche voeten en boven den grond 92 voeten; het is zigtbaar op een afstand van 5 à 6 mijlen van 15 op een graad.

's Gravenhage, den 28sten December 1854.

De Minister voornoemd,
Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine ad interim brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, met instandhouding der bestaande kruisposten der Loodsvaartuigen voor de zeegaten van *Goedereede*, *Maas* en *Brouwershaven*, een nieuwe kruispost *bepaaldelijk voor het zeegat van Brouwershaven* is gevestigd.

Deze nieuwe kruispost is bepaald van eene Duitsche mijl ten noorden, tot 2½ à 3 mijlen ten westen of zuidwesten der Uitertonnen van het *Brouwershavensche zeegat*, naar gelang van wind en getij.

Aanvankelijk wordt daartoe bestemd een *kotter*, voerende het n°. 9, en den naam *Brouwershaven* in het zeil.

De Loodsen van dezen kotter zijn bepaaldelijk en uitsluitend bestemd ter dienste der schepen den wil hebbende naar *Brouwershaven*. Zij zullen dus *niet* mogen overgaan op schepen naar andere zeegaten bestemd.

Alleen in geval van nood en door omstandigheden daartoe gedrongen, zal het hun vrijstaan met eenig schip een ander zeegat dan dat van *Brouwershaven* binnen te gaan, waaromtrent zij zich alsdan behoorlijk zullen hebben te verantwoorden.

's Gravenhage, den 16den Januarij 1855.

Voor den Minister voornoemd.
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** De Minister van Kolonien brengt ter kennis van belanghebbende Ouders of Voogden, dat, krachtens het Koninklijk besluit van den 26sten November 1845, n°. 63, met den 1sten September dezes jaars, twee jongelingen zullen worden bestemd, om, volgens een daaromtrent vastgesteld reglement, onder het oppertoezigt van den heer *G. J. Mulder*, Hoogleeraar in de Faculteit der Wis- en Natuurkunde aan 's Rijks Hoogeschool te Utrecht, te worden opgeleid tot Apothekers bij het leger in Oost-Indie, en dat, wanneer zij hunne Zonen of Pupillen daarvoor verlangen in aanmerking te brengen, dezen op Maandag den 4den Junij 1855, des morgens ten 9 ure, in het Scheikundig Laboratorium der genoemde Hoogeschool zullen worden toegelaten tot het afleggen van een vergelijkend examen.

De verzoeken tot deze toelating zullen, op zegel geschreven en portvrij, vóór den 1sten Mei 1855, bij het Ministerie van Kolonien moeten zijn ontvangen, en daarbij worden overgelegd de navolgende stukken, waarvan de vier eerste insgelijks van zegel zullen moeten zijn voorzien:

1°. de geboorte-acte van den betrokkene, ten blijke, dat hij op den 1sten September 1855 den ouderdom van zestien jaren bereikt zal hebben, en alsdan niet ouder zijn zal dan twintig jaren;

2°. eene verklaring omtrent het reeds door hem genoten onderwijs;

3°. eene verklaring van eenen officier van gezondheid van het leger, ten blijke, dat hij eene gezonde ligchaamsgesteldheid heeft, vrij van ligchaamsgebreken is, en geschikt om den lande als Pharmaceut te dienen;

4°. eene verklaring van het Plaatselijk Bestuur, houdende, dat de Ouders ingezetenen zijn of geweest zijn van het Rijk of van deszelfs Overzeesche Bezittingen, en dat zij (of de Voogden) in staat zijn om den hierna te vermelden Borgtogt, des gevorderd, te kunnen gestand doen;

5°. voor diegenen, welke door hunnen ouderdom in de termen vallen der Wet op de Nationale Militie, een bewijs, dat zij aan hunne verpligting deswege hebben voldaan.

De belanghebbenden worden voorts verwittigd, dat het examen zich zal uitstrekken tot de navolgende vakken:

1°. de grammaticale gronden der Nederduitsche taal;

2°. het vaardig en naauwkeurig vertalen van Fransche, Hoogduitsche en niet moeijelijke Latijnsche prozaschrijvers, in het Nederduitsch;

3°. de rekenkunde, tot en met de logarithmen, de stelkunst tot en met de vierkantsvergelijking, de meetkunst, zoowel der ligchamen, als der vlakken;

4°. de gronden der algemeene geschiedenis, van die des Vaderlands en van Nederlandsch Indië; en

5°. de algemeene aardrijkskunde, bijzonder van Nederlandsch Indië.

Bij gelijke bedrevenheid in de voormelde vakken, zal de voorkeur gegeven worden aan hen, die bovendien eene meerdere of mindere kennis aan den dag leggen der Engelsche taal, der driehoeksmeting en der hoogere deelen van de Wiskunde.

De leercursus zal vier jaren duren, gerekend van den 1sten September van ieder jaar, en de Kweekelingen zullen gedurende dien cursus eene jaarlijksche toelage van ƒ 500 genieten, behoudens voldoenden Borgtogt van den kant der Ouders of Voogden, voor de teruggave der verstrekte sommen, wanneer de Kweekelingen zich aan hunne bestemming onttrekken of, wegens traagheid of slecht gedrag, worden ontslagen.

De Ouders of Voogden zullen daarentegen moeten zorgen voor het onderhoud der Kweekelingen, en hunne boeken, instrumenten, collegiegelden en andere kleine onkosten.

De Kweekelingen, na volbragte opleiding benoemd wordende tot Apothekers der derde klasse, zullen geacht worden zich gedurende minstens tien jaren aan de Indische Militaire dienst te hebben verbonden.

's Gravenhage, den 12den Februarij 1855.

De Minister voornoemd,
CHS. F. PAHUD.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 16den Februarij des jaars 1855, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden aanbesteed:

Het doen van eenige herstellingen en gewone werken aan het voormalig Huis van Opsluiting en Tuchtiging, thans dienende tot Huis van Burgerlijke en Militaire verzekering te 's Hertogenbosch, met het onderhoud van dien over de jaren 1855, 1856 en 1857.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende daags vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in Noordbrabant L. Rijsterborgh, bij den Ingenieur J. de

Kruijff en bij den Opzigter J. H. van Deursen, allen te 's Hertogenbosch.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in Noordbraband,

A. J. Borret.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vijfde* trekking der *Vijfde* Klasse van de 223ste *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 13den Februarij 1855, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 19686 een prijs van 2500 gulden.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

*** De Majoor, plaatselijke Kommandant te Bergen op Zoom, zal op Dingsdag 27 Februarij 1855, ten 12 ure 's middags, ten zijnen Burele aanbesteden, te leveren in die plaats, voor de Garnizoens-bakkerij:

5 Lasten	Witte Zeeuwsche Tarwe, minstens moetende wegen	74	ponden
2 »	Roode of Rhijn- » » »	77	per mud
3 »	Kubanka- » » »	77	buiten
3 »	Zeeuwsche rogge » » »	72	den zak

Het merk, op de aan te bieden monsters voorkomende, ook te stellen op den omslag van het inschrijvings-biljet.

De voorwaarden liggen ter lezing op gemeld Bureau, 's morgens van 9 tot 12 ure.

MINISTERIEN VAN OORLOG, MARINE EN KOLONIEN.

's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen.

De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt brengt bij deze ter kennis van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de toelating als Kweekeling bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen mogten verlangen, dat op den 9den Julij 1855 een Vergelijkend Examen over de Adspiranten zal worden gehouden, en dat vóór den 1sten Mei 1855 een daartoe strekkend verzoekschrift aan hem Inspecteur vrachtvrij zal moeten worden ingezonden; zullende na dat tijdstip geene verzoeken tot toelating tot gemeld Examen worden aangenomen.

Het voorschreven verzoekschrift, op zegel geschreven, zal naauwkeurig moeten vermelden de namen en voornamen van den Vader en Moeder, of van de Voogden, voluit geschreven, hun stand of beroep woon- en geboorteplaats; de godsdienst waarin hunne zonen of pupillen zijn opgeleid, en of zij verlangen, dat hunne zonen of pupillen bij de Geneeskundige Dienst der Land- of Zeemagt of in de Oost-Indische Bezittingen geplaatst worden; terwijl daarbij voorst nog zullen moeten worden overgelegd de volgende op zegel geschreven bewijsstukken:

1°. eene verklaring van het bestuur der woonplaats van de ouders of voogden van den adspirant, waaruit blijkt, dat zij ingezetenen van het Rijk zijn of deszelfs overzeesche bezittingen, en die tevens eene opgave moet bevatten, hoedanig zij ten opzigte van hunne gegoedheid bekend zijn;

2°. de geboorte-acte van den adspirant;

3°. [illegible] a tot h genoemde vakken;

4°. eene verklaring van den Eerstaanwezenden Officier van Gezondheid van het garnizoen in hunne woonplaats of in het naastbijgelegen garnizoen, inhoudende dat de adspirant eene goede ligchaamsgesteldheid heeft, vrij van alle ligchaamsgebreken is, en geschikt om den Lande te kunnen dienen; voorts dat de adspirant is gevaccineerd of de kinderpokken heeft gehad; en

5°. voor diegenen, welke door hunnen ouderdom in de termen der nationale militie mogten vallen, een bewijs dat zij aan hunne verpligting op dat stuk hebben voldaan.

De belanghebbenden worden alverder verwittigd:

dat het examen zich zal bepalen tot de navolgende vakken:

a. het schrijven eener goede leesbare hand;

b. de grammaticale gronden der Nederduitsche en Fransche talen; de adspirant zal uit deze talen wederkeerig en met vaardigheid, zoowel schriftelijk als mondeling, moeten kunnen overzetten;

c. de grammaticale gronden der Latijnsche taal en het verstaan van gewoon proza in die taal;

d. de gronden der algemeene geschiedenis en van die des Vaderlands;

e. de voornaamste deelen der aardrijkskunde;

f. de rekenkunde, vooral de leer der gewone en tiendeelige breuken, en derzelver toepassing op het metrieke stelsel van maten en gewigten; alsmede de leer der evenredigheden en der logarithmen; vooral zal gelet worden op vlugheid en naauwkeurigheid in toepassing en bewerking;

g. de stelkunst tot en met de vierkants-vergelijkingen;

h. de eerste gronden der meetkunst; en wordt vooral vereischt dat de adspirant, zonder in den geheelen wetenschappelijken omvang ervaren te wezen, evenwel goed bekend zij met de formulen van den inhoud der vlakken en ligchamen;

dat indien het aantal adspiranten grooter is dan de behoefte, bij gelijke bedrevenheid in die vakken, vooreerst in aanmerking komen de meerdere of mindere bedrevenheid in de Hoogduitsche, Engelsche en Grieksche talen, en vervolgens de betrekkelijke vordering in de vakken onder de letters *c, f, g, h, d, b* en *e*;

dat de [illegible]anten op den 1sten September 1855 niet beneden de zestien en niet [illegible] twintig jaren oud zullen mogen zijn;

dat de [illegible] 's Rijks Kweekschool op den 1sten September 1855 zal plaats [illegible];

dat de leer[illegible] jaren zal duren;

dat de kweek[illegible] bestemd voor de dienst der Landmagt, in evenredigheid van [illegible]kregen kundigheden en gedragingen, bij openvallende plaatsen, [illegible] kweekelingen der 2de klasse op een tractement van f 200 's jaars, en tot kweekelingen der 1ste klasse op een tractement van f 300 's jaars bevorderd worden;

dat aan de kweekelingen, bestemd voor de dienst der Zeemagt, en aan de Kweekelingen bestemd voor de [illegible] in de Oost-Indien, gedurende hunnen vierjarigen studietijd, een [illegible]ksche toelage van f 400 zal worden verleend, behoudens voldoenden borgtogt van den kant der ouders of voogden voor de terugbetaling der verstrekte sommen wanneer de kweekeling zich aan zijne bestemming onttrekt of wegens traagheid of slecht gedrag wordt ontslagen;

dat de ouders of voogden zich moeten verbinden, om, zoolang het verblijf van hunne zonen of pupillen bij 's Rijks Kweekschool zal duren, voor hunne kleeding, voeding, woning, boeken, instrumenten enz; naar behooren te zorgen, en overeenkomstig de bepalingen daaromtrent bij 's Rijks Kweekschool vastgesteld of die nog vastgesteld zullen worden.

dat de kweekelingen, die het onderwijs bij 's Rijks Kweekschool gedurende een of meerdere jaren hebben bijgewoond, uit 's Rijks dienst niet worden ontslagen dan na den lande in de betrekking van Officier van Gezondheid *tien achtereenvolgende* jaren te hebben gediend, tenzij het raadzaam worde geoordeeld, dat zij, wegens gebrek aan aanleg en lust tot studie, wegens wangedrag en zedebederf, of wegens ligchaamsgebreken van de Kweekschool worden verwijderd;

dat de kweekelingen van het vierde studiejaar, naar gelang der aan den dag gelegde bewijzen van verkregen bekwaamheden, in die volgorde en naar gelang der bestaande behoefte, bij de Land- of Zeemagt of overzeesche bezittingen, tot Officier van Gezondheid der Derde Klasse worden voorgedragen:

dat aan de betrekking van Officier van Gezondheid der Derde Klasse bij de Landmagt verbonden is:

a. een tractement van f 800 's jaars, en

b. de rang van Tweeden Luitenant,

dat aan de betrekking van Officier van Gezondheid der Derde Klasse bij de Zeemagt verbonden is:

a. een activiteits-tractement van f 800 's jaars,

b. een non-activiteits-tractement van f 600,

c. een tafelgeld en toelage, vastgesteld voor de Officieren van Gezondheid der Marine, naar gelang hunner diensten binnengaats, in Zee of in de Oost- of West-Indien, waaromtrent de belanghebbenden, des verkiezende, nadere inlichtingen bij hem Inspecteur kunnen bekomen, en

d. de rang van Tweeden Luitenant bij het corps Mariniers;

dat aan de betrekking van Officier van Gezondheid der Derde Klasse voor de Militaire Geneeskundige dienst der Landmagt in de Oost-Indien verbonden is:

a. een jaarlijksch tractement van f 1710, benevens vrije woning of schadeloosstelling voor huishuur, en indemniteit voor fourrage voor twee paarden,

b. een tractement van f 800 's jaars, gedurende hun oponthoud hier te lande,

c. eene gratificatie van f 380 en een voorschot van f 520, te zamen uitmakende eene som van f 900, waarover men vóór de afreis kan beschikken zoodra het schip aangewezen is waarmede de reis als militair gouvernements-passagier der 1ste klasse zal geschieden; strekkende deze som tot eene behoorlijke uitrusting en tot het aankoopen van boeken en heelkundige zak-instrumenten, en

d. de rang van Tweeden Luitenant bij den Staf der Armée in Indie.

's Gravenhage, den 31sten Januarij 1855.

Dr. Snabilié.

AKEN-MAASTRICHTSCHE SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Zijtak van Maastricht naar Hasselt.

Aanbesteding van den bouw van een gedeelte des zijtaks van Maas[illegible]strekkende langs de [illegible] Maastricht naar Maaseyck.

De Gemeenschappelijke Directie zal op Zaturdag den 24sten Februarij aanstaande, des voormiddags ten elf ure, in haar bureau te Maastricht en in bijzijn der tegenwoordig zijnde Inschrijvers, het opgegeven werk Aanbesteden.

De verzegelde Inschrijvingsbiljetten moeten op het hierboven bepaalde uur aan de Directie voornoemd ingeleverd worden.

Het Bestek en de verdere stukken liggen, te rekenen van den 6den Februarij aanstaande, ter inzage van de belanghebbenden in de bureaux te Maastricht en te Aken; zullende den [illegible] dier maand door de beambten der Maatschappij de [illegible] op het terrein worden gegeven.

Maastricht, den 3den Februarij 1855.

De Directie der Aken-Maastrichtsche Spoorweg-Maatschappij,
W. Clermont, *Vz.*

AANKONDIGING VAN VERTALINGEN, BOEKWERKEN ENZ.

Door S. JOUSTRA, Boekverkooper te Hoogezand, zijn, ingevolge de wet, op heden aan het Gemeentebestuur zijner woonplaats vertoond zes afgedrukte vellen van de door hem geannonceerde vertaling van H. Dunckley, *The charter of the Nations*, etc.

Hoogezand, 6 Februarij 1855.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Dingsdag den 13den Februarij.

Nederland.	Werk. Schuld. 2½ pct.	[illegible]	61	60 7/8
	Dito 3 pct.	72	—	—
	Dito 4 pct.	89 7/8	90 1/4	90
Rusland.	Bij Hope en C°. 5 pct.	101 7/8	—	—
	Dito bij Stieglitz 4 pct.	74	74 1/8	—
Spanje.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct.	17 5/8	17 3/4	17 11/16
	Dito binnenlandsche 3 pct.	30 11/16	30 13/16	[illegible]
Oostenrijk.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	60 7/8	61 3/8	61 1/4
	Dito 1817—1852 2½ pct.	31 1/8	31 3/8	—
	Dito 1852—1854 5 pct.	72 7/8	73 3/8	[illegible]
Belgie.	Bij Rothschild 2½ pct.	49 3/8	—	—
Portugal.	Obligatien 3 pct.	37 3/4	38	[illegible]
Peru.	Obl. 2½ pct.	—	—	—
Mexico.	Obligat. 1851 3 pct.	20	[illegible]	—

Beurs merkbaar lager; niet veel verkoopers.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.